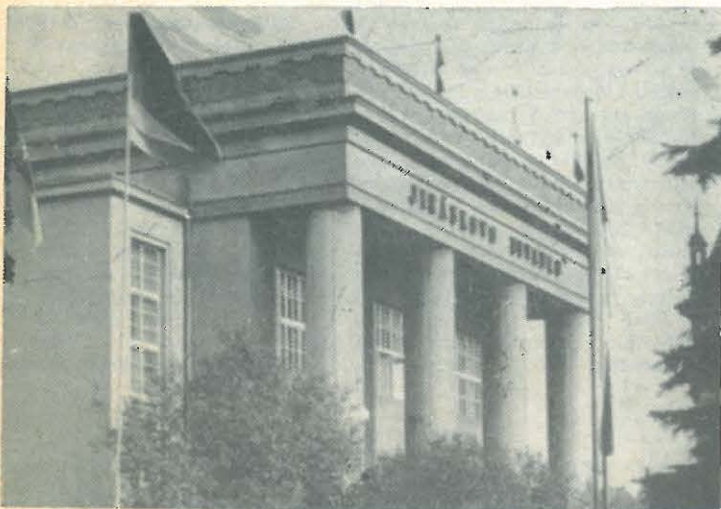

ZPRÁVODAJ

NÁRODNÍ PŘEHLÍDKA AMATÉRSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ POŘÁDANÁ V RÁMCI FESTIVALU ZÁJMOVÉ UMĚLECKÉ ČINNOSTI 1983 NA POČEST 35. VÝROČÍ VÍTĚZNÉHO ÚNORA A LIDOVÝCH MILICÍ.

Při tradičním předvečeru před zahájením samotné přehlídky neožije dnes večer sál Jiráskova divadla, ale prostor před ním, kde se od 20.30 hodin představí členové Dramatického odboru A. Jirásek Kulturního klubu ROH z Úpice s „Hrou o Dorotě“ od E. F. Buriana. A od zítřka po celý týden budou schody před Jiráskovým divadle zase jen sloužit coby vítací prostor pro hostující soubory a „shromaždiště“ návštěvníků před vkročením do divadelního předsálí...

SLOVO MÁ PŘEDSEDA

Organizační štáb skládá účty

Ve středu dopoledne se sešli členové organizačního štábu 53. Jiráskova Hronova na svém posledním přípravném jednání před zahájením letošní národní přehlídky amatérských divadelních souborů, v jejímž průběhu bude organizační štáb operativně zasedat každý den.

Požádali jsme proto předsedu organizačního štábu 53. Jiráskova Hronova, místopředsedu ONV v Náchodě RSDr. Zdeňka KOŠVANCE o rozhovor:

„Prvé jednání organizačního štábu se uskutečnilo již 19. ledna 1983, tedy v období, kdy v ČR a ve Východočeském kraji byl zahájen oficiálně „Rok českého divadla“ a kdy jsme připravovali oslavy 35. výročí Vítězného února.

Každý řádný hospodář, řídicí pracovník i organizační štáb začíná nový rok, novou sezónu i nový ročník připravovat tak, že si nejprve zhodnotí průběh minulého období, minulého ročníku. I náš organizační štáb započal svoji činnost zhodnocením minulého 52. JH po stránce obsahové, ale zejména po

stránce organizační a také finanční.

Minulého 52. JH se účastnilo 12 divadelních souborů s 322 členy, bylo sehráno 27 divadelních představení, z toho 7 představení v ZK ROH Slávie. Představení zhlédlo téměř 10 tisíc diváků. Součástí festivalu byly i vzdělávací akce: Dílna amatérského divadla, diskusní kluby, Klub mladých divadelníků, rozhovory odborné komise s jednotlivými soubory atd. Nemůžeme zapomenout i na mimodivadelní programy. V parku A. Jiráska, kde se uskutečnilo 9

Z Úpice k Národnímu divadlu

DIVADLO JAKO POSELSTVÍ

Začalo to všechno 15. ledna 1983 v Pardubicích. Tam byl toho dne slavnostně vyhlášen Rok českého divadla ve Východočeském kraji a tam bylo vyhlášeno chystané poselství východočeských ochotníků. Upřímně řečeno — začalo to však mnohem dříve, před lety, kdy se v Úpici formoval Festival současné divadelní tvorby. Úplně po pravdě to však konkrétně začalo někdy na konci minulého léta v Bohémě úpického divadla.

Slovo tenkrát dalo slovo a byl tu zcela jednoduchý nápad — vrátit se v Roce českého divadla k samotným začátkům a kořenům divadla, připomenout slavné tradice národního obrození a vyslovit se k nejpálčivějšímu problému současného světa.

Ten nápad skutečně byl velmi jednoduchý. Představa kočovní divadelní společnosti, jedoucí od města k městu, byla jasná a lákavá od samého začátku. Právě tak brzy bylo jasné, že hrát se musí stará česká

lidová hra a naprosto logicky byl hned i termín cesty. Kdy jindy jet k Národnímu divadlu, než v den 115. výročí položení jeho základních kamenů a v průběhu posledních příprav ke Světovému shromáždění za život a mír, proti jaderné válce?

Při jednom rozhovoru se jakýsi novinář zeptal Úpických na tu nejdůležitější věc, na největší problém, na to hlavní při organizaci celé cesty mírového poselství východočeských ochotníků.

Šlo a nadále půjde především o proces, ve kterém se jedna

(dokončení na str. 4)

filmových představení a 8 koncertů hudebních skupin našeho okresu. Akcí minulého ročníku 52. JH se tedy celkem účastnilo více jak 20 tisíc návštěvníků. Toto si organizační štáb uvědomuje, že i ve stížených hronovských poměrech musí vytvořit za přispění občanů, organizací, podniků, služeb, MěstNV a pořadatelů co nejlepší podmínky pro úspěšnou činnost reprezentantů amatérského divadla z jednotlivých krajů, ale i pro všechny návštěvníky.

● Loni byla značná kritika podínek v ZK ROH Slávie...

(dokončení na str. 4)

18 divadelních štací pod širým nebem ve městech Východočeského kraje i za jeho hranicemi měla „Hra o Dorotu“, kterou nastudoval úpický divadelní soubor jako osobitý hold letošního Roku českého divadla a pražskému Světovému shromáždění za mír a život, proti jaderné válce.

Praha: ADAM STVOŘITEL

Představení hry bratří Čapků v inscenaci žižkovského souboru bylo uvedeno v samotném závěru přehlídky a stalo se jejím přírodním vyvrcholením, neboť prokázalo divadelní kvality ve všech složkách jevištního výrazu, na rozdíl od předchozích souborů, které ve svých pracích měly řadu problémů, a tak svým způsobem limitovaly úroveň požadovanou na národních přehlídkách amatérského divadla. Z tohoto důvodu se stalo Anebdivadlo i nejvážnějším kandidátem pražského konkursu pro Hronov 1983.

Hra Adam Stvořitel, (jejíž obsah je jistě dostatečně znám), je hrou na českých jevištích ne-frekventovanou, protože její realizace vyžaduje zásadní významovou adaptaci. Úsilí žižkovských inscenátorů spočívá v tom, že se snaží zejména svým divadelním pohledem přehodnotit tématické poslání původní látky, aniž by byla vážněji porušena původní textová předloha ve své struktuře. Konceptní zaměření se orientuje na současný tématické poslání původní látky — diskotéku, kterou pojímá jako svět existující sám o sobě. Tato metafora je také sama do sebe uzavřena a zužuje

tak významový výklad. Ale právě fakt, že děj hry se tak distancuje od světa obecného, ale týká se světa subjektivizovaného, omezeného a vzdáleného skutečné reality, neotevírá se jako všeplatný obraz. Tento inscenační klíč je myšlenkově přijatelný i tím, že je důsledně formulován ve způsobu interpretace.

Zásadní i myšlenkově dílčí sentence předlohy jsou traktovány jako názory bytosti člověka odčizených a herectví inscenace si vůči postavám zachovává ironizující až sarkazující odstup. Herec se pouze ztotožňuje s principem hry, nikoliv

však s lidskou podstatou postav, kterou tak programově redukuje na jevový model. Výsledná grotesknost nevede však ke Sklebu evokujícímu nihilismu, ale spíše k satirizujícímu, bujnému komediálnímu a osvobozujícímu pocitu, že právě uvědomování negativních vlastností vede k východisku. Příběh hry pak výrazně ústí do vzpoury proti destrukci prostřednictvím jediné postavy, jejímž smyslem chápání souvislostí je láska k životu. Z celého ladění představení je vůbec nejvýraznějším rysem obava před ničivými důsledky války.

Režie hry vede látku k této koncepci velmi přesnou koordinací všech používaných scénických prostředků. Arénová scénografie zdůrazňuje hravost z možných principů vedoucí k divadelnosti a neobvykle pracuje s kostýmem, jemuž přikládá zásadní dramatickou funkci, na rozdíl od běžné funkce dekorativní. Navíc vytváří vhodný scénický prostor v půdorysu pro choreografické a herecké zpracování dílčích situací. Užití scénické hudby má povahu inscenační významotvorné komponenty. Herectví souboru je nejenom vyrovnané, ale je přísně slohově (stylově) určeno a dodržováno organicky ve všech postavách.

Hrádek OSTŘE SLEDOVANÉ VLAKY nad Nisou

Hrádecká inscenace novely B. Hrabala je především dílem režisérky J. Stuchlíkové, která je zároveň podepsána i na návrzích scény a kostýmů. Soubor zvolil cestu vlastní variace obecně známého tématu, nerespektuje důsledně hrabalovskou poetiku ani dramatickou adaptaci V. Nývltů. Spíše jde o vyjádření příběhu mladého člověka v jisté mezní situaci. Zřejmě počítal s všeobecnou znalostí Hrabalovy prózy, a zároveň hledal své vlastní jevištní postupy a prostředky.

Hrabalova novela je tu nahlížena současným mladým člověkem bez zbytečného ulpívání na dobrých realitách. Konkrétní příběh byl předveden v jevištní metaforu, jejíž tvar může být podnětem k řadě diskusí. To je také hlavní devizou představení: nenechá diváka lhostejným, protože nevnučuje tezovitě řešení problému, ale nabízí množství podnětů k přemýšlení a hledání vlastního postoje k závažným společenským problémům.

Dramaturgická úprava podtrhuje „filmovost“ Nývltova scénáře a podřizuje text výše uvedenému záměru. Tento dramaturgický záměr se však podařilo režijně převést na jeviště pouze v základních konturách. K dosažení plné harmonie je třeba odstranit nevyrovnanost jednotlivých sekvencí. Herecké obsazení bylo typově i charakterově zvoleno velmi dobře. Určité problémy se projevily v práci se začínajícími herci v epizodách, zejména ženských rolích.

Na simultánní scéně se podařilo přehledně a výtvarně zajímavě vyřešit problém několika prostředí.

V kostýmování dochází k nesouladu u ženských epizodních postav. Určitým problémem se jeví použití stroboskopu při mezhřech — na jedné straně je sugestivním a funkčním jevištním prostředkem, na druhé

straně nedokonalá technická úroveň působí rušivě. Souboru byla doporučena v tomto směru konzultace u techniky Divadla F. X. Šaldy v Liberci.

Při mezhřech byla použita nahrávka skupiny CK Vocal „Generace“, která apelativním způsobem dokresluje atmosféru a podtrhuje současný pohled. Svě poslání opět splňuje pouze za předpokladu kvalitní reprodukce, což při představení v Žatci nebylo.

Přerov: HELENKA JE RÁDA

Krajská porota doporučuje Krajskému kulturnímu středisku v Ostravě navrhnout k účasti na 53. Jiráskův Hronov soubor ZK ROH Klubu železničářů z Přerova za předpokladu, že budou realizovány její připomínky.

Divadelní studio DOSTAVNÍK Klubu železničářů v Přerově uvedlo na zahájení přehlídky vlastní adaptaci hry z repertoáru Osvobozeného divadla Helenka je ráda.

Můžeme s klidem říci, že šlo o pokus velice úspěšný, což ostatně dosvědčilo i zcela zaplněné a živě reagující hlediště Městského domu. Souboru nelze upřít jistou cílevědomost, se kterou směřuje k vytvoření svěžího typu hudebně zábavného divadla, jehož zatím největšími klady jsou solidní herecké výkony (o to cennější, že v tomto typu divadla herec nejenom hraje, ale také zpívá a tančí), bohatost režijní invence a snaha po vkusné, inteligentní zábavě.

Úprava textu, která měla být též jakýmsi holdem geniální hudbě Jaroslava Ježka, však zapoměla na jistou proporční vyváženost a tak především v druhé polovině inscenace ztrácí na tempo a mnohé se v podstatě již více méně pouze opakuje.

Rovněž tak základní inscenační princip tohoto představení by zasluhoval větší propracovanost z hlediska skutečně vědomé umělecké tvorby.

V letošním roce měl výběr souborů na 53. Jiráskův Hronov odlišný „postupový klíč“ než v minulých letech. Odborné poroty totiž nominovaly na hronovskou národní přehlídku vítězné soubory z osmi krajských přehlídek, jejichž obsahovou náplň tvořily v Roce českého divadla hry českých autorů.

JAK TO VIDĚLY KRAJSKÉ POROTY?

V úvodním „nultém“ čísle našeho Zpravodaje jsme se rozhodli zveřejnit pro konfrontaci posudky, s nimiž odborné krajské poroty vyslaly letošní osmičku do Hronova. Jak dalece se tyto soudy budou shodovat s míněním diváků, to již ukáží následující dny 53. Jiráskova Hronova. . .

Poděbrady: Z V O N Y

Volba tohoto titulu je příkladem tvořivé dramaturgické odvahy i rozvahy. Zvony byly zvoleny pro své základní protiválečné téma — a zřejmě také proto, že je to dílo českého básníka, současnosti stále ještě blízkého, takže vnitřní srozumění pomáhá souboru zvládnout ne-zvyklý úkol tvarový. O samostatnosti této volby nemůže být pochyb, široko daleko v současné době, ani v amatérském ani v profesionálním divadle, není vůbec dotčena celá široká oblast staršího lyrického dramatu.

Inscenace je zvládnuta pevným řádem v celistvém tvaru. Sděluje svou myšlenku zřetelně, ne však ploše a jednosměrně. Režisér prostřednictvím co možná nejobhatější rozžitých hereckých postav dokázal podchytit mnohovrstevnatost Šrámkova dramatu, a to i s jeho zvládnutím: reakce lidí tu nemají obvyklou psychologickou logiku realistického dramatu, postavy jednají pod diktátem okamžité nálad, nekontrolovaných popudů, instinktu a podvědomí. Promyšlenou názornou misanscénou pomáhá režisér zveřejnit jakoby zmatečnou duševní hnutí, a naplnit tak lidským obsahem každou vteřinu dramatického

času. Podařilo se mu také - bez textové úpravy, jen prostřednictvím hereckých postav (Lojzík) - ulomit nebezpečné sentimentální hroty Šrámkovu problematickému, „Vykupitelskému“ závěru hry.

Jedinou nenaplněnou scénou inscenace je scéna vesnických žen a vojáků. Přes všechnu zřejmou snahu nemá potřebnou intenzitu vnitřního napětí.

Scéna je účelná a dostatečně proměnlivá, navozuje také správnou tísnivou atmosféru. Vzbuzuje jedinou otázku: není-li při své vyváženosti a jisté eleganci trochu chladná v kontrastu s „horkokrevností“ Šrámkovy jevištní lyriky.

Hronov: J A N R O H Á Č

Jiráskův Jan Roháč patří k těm jeho dramatickým dílům, která kromě výrazné základní myšlenky mají i neméně výraznou základní dramatickou situaci. Svár mezi titulním hrdinou a císařem Zikmundem jako svár mezi věrností přesvědčení a pravdě s pokrytectvím, falší a bezpáteřností je nejenom pohledem do minulosti, ale má svou trvalou platnost. A přitom, jak už bylo řečeno, sám historický průběh tohoto sváru poskytl neobyčejně nosnou a vyjatou dramatickou situaci.

Jestliže hronovský soubor sáhl po tomto dramatu v podobě jak to učinil, potom jeho největší zásluha spočívá v tom, že si uvědomil nutnost pro dnešní divadelní pojetí a dnešního diváka objevit onu podstatu dramatické situace. Proto úprava textu jde po základních situacích, snaží se důsledně oprostit všechno jevištní dění od rozvláčných a zdržujících podrobností historického popisu. V zásadě se to daří velice dobře, jenom ve scéně jihlavské, zůstaly kvůli dobovým souvislostem některé postavy a některé repliky, které se rozbíhají příliš do šířky. Z tohoto neobyčejně prospěšného a účelného zhuštění textu vyrůstá i zhuštěná režijní. Dalo by se tu přímo mluvit o jevištní zkratce, která je přímo dána scénou Vratislava Habra j. h. Půdorys zůstává neměnný, přinášející se jenom zcela nezbytné kusy nábytku a na tazích jasy spouštěny některé symbolické prvky dokreslující atmosféru (např. gotické oblouky z jutoviny). Tak scéna vtiskuje diváku pocit mo-

numentality, ale zároveň vytváří především možnost pro hereckou akci, koncentruje pozornost a jednání a vztahy postav. Odtud i herecké výkony jdou k hutnosti, nerozbihají se do psychologické drobnokresby, ale vyjevují podstatu střetu a postojů jednotlivých postav. V představení, které měla porota možnost vidět, bohužel tato hutnost jakoby někde herce znejistvovala, jako by cítili přímočarost a nekomplikovanost svého jednání ještě zdůraznit velice ostře akcentovaným vnějším projevem, především hlasovým. Ostatně ani gesto nezůstalo v této nadnesenosti zcela ušetřeno. Ztrácel se tak někdy lidský rozměr postav, který právě v této zkratce je nanejvýše potřebný. Ovšem — herecký projev hronovského souboru je na druhé straně nepochybně kultivovaný a zkušený, takže ani za těchto okolností nebyla přestoupena míra únosná pro divácké vnímání. Stále bylo jasné cítit ideovou podstatu sváru i podíl jednotlivých postav v něm. Největším problémem tedy vlastně zůsta-

Gottwaldov: KRÁSNÁ FRANTIŠKA

Osnovou Cálabkova zajímavého a atraktivního textu je lidová barokní hra patrně z východních Čech — Komedie o Františce, dceři krále anglického, též o Honzičkovi, synu kupce londýnského. Autor podtrhl přirozený humanismus českého lidového baroka, vytvořil text svým způsobem objevný a ve své lidové insinuitivě půvabný. Svým komediálním charakterem je sice náročný, nicméně vhodný zejména pro mladé soubory (viz nastudování v Disku). Hra je tématicky lidovým převyprávěním pohádky o zlém a hodném bratru, kteří každý svým způsobem zápasí o krásnou, ctnostnou a poslušnou princeznu Františku; tradičně i zde dobro vítězí nad zlem, ctnost jest odměněna, v tématu se objevuje i obvyklý výsměch a ironie českého lidového člověka zaměřený proti vrchnosti.

Pro Calábkův text je základní stanovení a realizování pevné, výrazné a ideově jednoznačné režijní koncepce. Předloha je tříštěným, mnohde těžce srozumitelným obrazem, kde se často i obtížně orientujeme v ději, v jeho jednotlivých sekvencích. Režisérovi Antonínu Navrátilovi se výborným, dramatickým způsobem podařilo spolu s hereckým kolektivem hru dešifrovat, uvést do výrazného scénického tvaru, prostřednictvím hereckých výkonů vést diváka spletností dějové osnovy... cílevědomě, jasně a temperamě. Režijní koncepce je doslova nabitá hereckou mimesí, pohybovými gagy, které kontrastují s jemně ironickým nahlédem. Proporce mezi stavebními prvky je přesně odměřena, je s ní zacházeno s vkusem, s pohybovou i situační sebekontrolou. I začlenění vynikající samostatné pantomimické scény

souboje bylo přesné a účelné. Herecké výkony jsou neseny obrovskou živelnou chutí z hraní, která z celého představení vyznačuje a nejsou jen otázky fyzického mládí souboru — jsou v tomto případě především výsledkem pevného vedení a dlouhodobé pohybové i dikční výchovy. Dravá divadelní spontaneita, chuť hrát si, radost ze zvládnutí pohybu, okouzlení staročeštinou, stává se v tomto pojetí pevným dramatickým tvarem a hereckou akcí, která sne se i nejpřísnější měřítko.

Scéna k inscenaci je velmi jednoduchá — molitanové žírněny — je prostorově zvládnutá a řešená tak, aby podporovala scénickou akci. Zvláštní zmínku v této souvislosti zasluží i výborné řešení kostýmů (ze zbytků kůží, doplněno macramé) a minimální, avšak funkční a poetické využití rekvizit.

Hudba k inscenaci byla převzata z pražského nastudování v Disku, je využita přesně a doplněna zpěvními čísly na dobré úrovni.

Celkově vyznává představení jako radostné kolektivní dílo naplňující atraktivním scénickým životem výbornou a nejednoduchou režijní koncepci. K Roku českého divadla přispívá toto nastudování jednak objevováním nepřilíhajícími oblastmi české dramatiky, jednak jeho netradičním moderním výkladem, který především způsobem jevištní práce navazuje na honzlovsko-burianovskou tradici českého divadla.

Vlastní soubor pracuje již 14. sezónu. Tato jeho část je stejná s onou, jež před šesti léty nastudovala úspěšnou Bařinkovu Smrť na hrušce. V místě svého působení vyvíjí kulturně společenskou i vzdělávací činnost na velmi dobré úrovni. Soubor reprezentoval již několikrát naši republiku v zahraničí.

Karlovy Vary: KUŘE NA ROŽNI

Představení karlovarského Divadelního studia D3 bylo výrazně to nejlepší z IV. Krajské soutěžní přehlídky vyspělých divadelních souborů v Horažďovicích. Inscenace Šotolova — Potužilova Kuřete na rožni překračuje svým tvůrčím hledačstvím běžný amatérský přístup k textu. Naznačuje to již volba hry, která zachycuje příběh jedince v několika významových rovinách. Matěj Kuře, ústřední hrdina hry, je člověk, který dokáže žít naplno a i v nedostatku umí vychutnat krásu života, ale současně se dokáže i ptát po smyslu své existence ve světě feudální zvůle, hlouposti, sobectví

Pokračování na straně 4

I když kočovné poselství úpíkových ochotníků skončilo v květnu svoje putování v Praze, bude mít dnes večer na schodech Jiráskova divadla svoji „prodlouženou“.

SLOVO MÁ PŘEDSEDA

Organizační štáb skládá účty

(dokončení ze str. 1)

„Ano, bylo tomu tak. Proto letos zásluhou vedení SZK ROH MAJ, zejména n. p. ČKD Hronov, bylo toto klubové kulturní zařízení upraveno, aby mohlo lépe než dosud sloužit občanům města a okolí a pochopitelně i účastníkům 53. JH. V tomto zařízení v letošním roce se budou konat pouze společné diskusní kluby, setkání ochotníků a taneční zábavy. Divadelní představení arénového typu se letos poprvé uskuteční v Kulturním domě ve Žďárkách, kam účastníky převezou autobusy ČSAD. Tím sledujeme vytvoření příznivějších podmínek, jak pro herce, tak pro diváky“.

● Mohl byste zhodnotit práci organizačního štábu?

Mohu stručně říci, že organizační štáb pracoval podle zpracovaného plánu práce a do vlastního zahájení jednal celkem 6×. V přípravě letošního ročníku se osvědčilo — včasné zahájení činnosti organizačního štábu — přenesení působnosti do činnosti komisí OS (programové, technické, propagační, ubytovací, stravovací, společenské a finanční komise) — důsledná kontrola harmonogramu příprav MěstV KSČ i MěstNV.

Např. MěstNV zpracoval plán oprav a údržby, který byl důsledně ve městě zabezpečován a kontrolován již od jarních měsíců roku. Obsahoval 19 jmenovitých akcí, nyní zbývá, aby občané pomohli udržet a dále zlepšovat vzhled města a všichni společně abychom udržovali pořádek a čistotu. Pro lepší informovanost účastníků 53. JH vydaly letos podniky Restaurace, Potravinářská a Jednota společný přehled o službách v 16 restauracích a jídelnách v Hro-

nově a nejbližším okolí.

● Co štáb zdřzřovalo v práci?

K ještě lepší připravenosti a zejména k zajištění účinnější propagace této vrcholné přehlídky ZUC by přispělo dřívější schválení programu Jiráskova Hronova. Teprve po schválení programu mohou totiž následovat návazná a nutná organizační jednání se soubory, zajišťováním všech tiskovin, rozesláním nabídkového listu a objednávek, ubytování, příprava programové brožury, programového plakátu apod. Tyto všechny dokumenty musí být tedy včas organizačním štábem připraveny a objednané, neboť při pozdějším řešení se dostáváme do období dovolených a činí nám zajištění těchto úkolů značné potíže.

Jsem přesvědčen, že OS v úzké spolupráci s občany, podniky, organizacemi i patronátními podniky a závody svou každodenní prací přispěje ke zdárnému průběhu 53. JH, aby všechny vytčené cíle byly beze zbytku splněny. Aby 53. JH byl důstojným příspěvkem nejlepších ochotníků k dalšímu rozvoji naší socialistické kultury.“

Karlový Vary: KUŘE NA ROŽNI

Dokončení ze strany 3

a násilí. Svět, který Matěje Kuřete obklopuje hraje chór. Konkrétní postavy vystupují z chóru a znovu se do něho začleňují po odehrání své epizody. Jejich podoba — konkrétní postava, vidina, sen, loutka — se mění podle stavu myslí titulního hrdiny. Jejich významové přerůstání se uskutečňuje jednak samotným hereckým ztvárněním, jednak kostýmním doplňkem, výtvarným znakem, světlem, hudbou, zvukem. Jednotlivé prostředky přesně postihují význam Šotolovy předlohy, a to nikoliv popisem, ale obrazným znakem. Syntézou složek tak vzniká nový svěbytný umocněný význam.

Zásluhy režisérky Anny Frankové ovšem nespočívají pouze v dramaturgickorežijním výkladu, ale i ve vedení jednotlivých hereckých výkonů. Všichni přesně ví co říkají a jaké je jejich místo v celkové kompozici scén.

Řada výkonů — Jiří Hnilička, Jana Franková, Petr Richter, Jiří Hlávka — snese profesionální měřítka. Výborná je kolektivní souhra nejen v hereckém, ale i hudebním partu. Členové souboru na vysoké úrovni nejen zpívají, ale i hrají na různé hudební nástroje. Scénické řešení Jiřího Hniličky vychází z premisy, že scénografie je nedělitelnou součástí dynamického jevištního celku. Variabilita se docílí jednoduchým významovým znakem kostýmu a scény. Významové znaky splňují svoji informativní i estetickou funkci a současně podporují divákovu fantazii.

Mimořádná je i úroveň loutek, které navrhoval a zpracoval také Jiří Hnilička.

V další práci by měl Jiří Hnilička pracovat na posílení některých klíčových momentů života Kuřete (např. když se rozhoduje vzít na cestu Barboru). Jde o zastavení jinak správné kontinuity příběhu a hlubší prožití významného životního okamžiku.

Pavel Anděl, který se stále více začleňuje mezi přední členy souboru, by měl přidat postavě Bendy více patosu a povrchnosti (pro kontrast proti lidskosti Kuřete).

Arlecchina Anny Hyžlíkové má velice pěkný základní tón vzdorné, svobodné, ironické ženy, ale mohla by být tvárnější v modifikacích snu Matěje Kuřete.

Některé pasáže chóru je třeba zkonkrétnit ve vztahu k momentální situaci hlavní postavy.

Režijně je třeba domyslet závěrečné umírání Kuřete (s největší pravděpodobností prostřednictvím intenzity postav-vidin).

Z Úpice k Národnímu divadlu

DIVADLO JAKO POSELSTVÍ

(dokončení ze str. 1)

myšlenka stane vlastní pro širokou veřejnost, kdy se divadlo stane poselstvím, ke kterému se připojí ostatní.

Známe ten pocit, kdy nás na jevišti cosi vnitřně nutí se vyslovit. Vždyť proto vlastně hrajeme divadlo. V případě letošního poselství Východočechů však šlo o víc. Divadlo vstoupilo do ulic. Šlo osmnácti městy. Neslo aktuální poselství a hovořilo jménem občanů. A tito občané šli s divadlem ulicemi, protože to divadlo vyjadřovalo jejich přání, neslo jejich poselství a hrálo jejich hru.

Když se například v Trutnově průvod herců i místních obyvatel přiblížil k Pomníku osvobození, v Chlumci k pomníku V. K. Klicpery, v Praze k Národnímu divadlu - jako by se potkávala minulost se současností. Hudba přestávala hrát, lidé se ukláněli, položili kytičku a po chvíli ticha zase šli dál. Neformálně, prostě a pravdivě.

Když národní umělkyně Libuše Domanínská přebírala jménem České mírové rady na Slovenském ostrově 15. května po-

selství s podpisy občanů etapových měst - jako by přebírala jejich další osud. V kolika očích se tenkrát objevily slzy. Když vedoucí představitel Národního divadla přebírali symbolický kamenný kvádr z hradu Vizmburku - všichni přítomní jako by stáli u zrodu divadla před oněmi 115 léty. Mnohý se současně přes stromy poďíval na historickou budovu a umíňoval si na ten okamžik nikdy nezapomenout. Když se hrála Hra o Dorotě, vzpomenu snad každý nejen na dobu dávno minulou, ale i na nepřiliš vzdálenou českou divadelní avantgardu, v níž tvořil národní umělec E. F. Burian. Paní Zuzana Kočová - Burianová v první řadě mezi diváky pak patřila k divákům nejdělejší.

Byly to krásné chvíle. V průběhu celé cesty i na Slovanském ostrově. Ukázaly, jak divadlo dokáže být živé, jakou má sílu a jaké má možnosti. Jen musíme vždy v dobré věci podpořit jeden druhého, jako Východočeši podpořili Úpické. Ti jim za to i touto cestou děkují. Došlo tak ke skutečnému svátku divadla. —VH—